

VERGİ AFFI ÖNGÖREN KANUN TEKLİFİ MECLİSE SUNULDU

Kesinleşmiş kamu alacakları ile ihtilaflı kamu alacaklarına yapılandırma, matrah artırım gibi vergi affı niteliğinde son derece kapsamlı düzenlemeler içeren torba kanun teklifi 21/5/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne sunulmuştur. Teklifin izleyen haftalarda yasalaşarak yürürlüğe girmesi beklenmektedir.

Bu duyurumuzda, Af Kanunu Teklifi olarak bilinen torba kanun teklifinde yer alan vergisel düzenlemelere Meclise sunulan metin esas alınarak yer verilmiştir. Dolayısıyla, 24/5/2021 tarihli bu duyurumuzun kanun teklifinin Meclise sunulan metni esas alınarak hazırlandığını, yasalaşma sürecinde gerek komisyonlarda gerekse Meclis Genel Kurulunda değişikliğe uğrama olasılığının bulunduğunu hatırlatırız.

A- Kapsam

Kanun teklifinin kapsamına giren alacakların ait olduğu idareler şu şekilde belirlenmiştir.

- 1- Hazine ve Maliye Bakanlığı
- 2- Ticaret Bakanlığı
- 3- Sosyal Güvenlik Kurumu
- 4- İl Özel İdareleri
- 5- Belediyeler
- 6- Büyükşehir Belediyelerinin Su ve Kanalizasyon İdareleri
- 7- Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı (YİKOB)

Kanunun kapsadığı dönemler ve konular ise özetle şu şekildedir:

1- Vergi ve Vergi Aslına Bağlı Cezalar

a) 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önceki dönemlere, beyana dayanan vergilerde bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları.

b) 2021 yılına ilişkin olarak 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce tahakkuk eden vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları (2021 yılı için tahakkuk eden motorlu taşıtlar vergisi ikinci taksiti hariç).

2- Vergi Aslına Bağlı Olmayan Cezalar

30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce yapılan tespitlere ilişkin olarak vergi aslına bağlı olmayan vergi cezaları

3- Kanunda Sayılan İdari Para Cezaları

30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce verilen idari para cezaları.

Ancak aşağıda sayılan idari para cezaları Kanunun kapsamı dışındadır.

a) 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanununa göre verilen idari para cezaları,

b) 4207 sayılı Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanuna göre verilen idari para cezaları ile

c) 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlarca verilen idari para cezaları.

4- Hazine ve Maliye Bakanlığına Bağlı Tahsil Dairelerince Takip Edilen Diğer Alacaklar

Yukarıda sayılanlar dışında kalan ve Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince 6183 satılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamında tahsil dairesine takip için intikal etmiş olan asli ve fer'i amme alacakları (adli para cezaları hariç).

5- Gümrük Vergileri ve Gümrük Kanununa Kesilen İdari Para Cezaları

30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce 4458 sayılı Gümrük Kanunu ve ilgili diğer kanunlar kapsamında gümrük yükümlülüğü doğan ve Ticaret Bakanlığına bağlı tahsil daireleri tarafından 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip edilen gümrük vergileri, idari para cezaları, faizler, gecikme faizleri, gecikme zammı alacakları

6- SGK Primleri, Ceza ve Zamları

Kanunun yayımı tarihine veya Kanunun ilgili hükümlerinde belirtilen sürelerin sonuna kadar tahakkuk ettiği hâlde ödenmemiş olan;

a) 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamındaki sigortalılık statülerinden kaynaklanan, 2021 yılı Nisan ayı ve önceki aylara ilişkin sigorta primi, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları,

b) 2021 yılı Nisan ayı ve önceki aylara ilişkin isteğe bağlı sigorta primleri ve topluluk sigortası primi ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları,

c) 30/4/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) bitirilmiş olan özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin yapılan ön değerlendirme, araştırma veya tespit sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları,

d) 30/4/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) işlenen fiillere ilişkin olup ilgili kanunları uyarınca uygulanan idari para cezaları ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları,

e) İlgili kanunları gereğince takip edilen 2021 yılı Nisan ayı ve önceki aylara ilişkin damga vergisi, özel işlem vergisi ve eğitime katkı payı ile bunlara bağlı gecikme zammı alacakları.

7- İl Özel İdaresi Alacakları

İl özel idarelerinin 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen ve vadesi 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu halde bu Kanununun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan asli ve fer'i amme alacakları.

8- Belediye Alacakları

a) Vergi Usul Kanunu kapsamına giren ve 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önceki dönemlere, beyana dayanan vergilerde bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları, 2021 yılına ilişkin olarak 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce tahakkuk eden vergi (2021 yılına ilişkin tahakkuk eden emlak vergisi ile iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisi hariç) ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları, bunların dışında kalan ve 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen ve vadesi 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan asli ve fer'i amme alacakları,

b) 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 97 ve mük. 97 nci maddelerine göre tahsili gereken ve vadesi 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan ücret alacakları ile bunlara bağlı fer'i alacakları,

c) 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanunu kapsamındaki belediyelerin 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan su, atık su ve katı atık ücreti alacakları ile bunlara bağlı fer'i (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) alacakları,

d) Büyükşehir belediyelerinin, 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununun 11 inci maddesine göre vadesi 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan katı atık ücreti alacakları ile bunlara bağlı fer'i (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) alacakları.

9- Büyükşehir Belediyelerinin Su ve Kanalizasyon İdarelerinin Alacakları

2560 sayılı Kanun kapsamındaki büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerinin, vadesi 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan su ve atık su bedeli alacakları ile bu alacaklara bağlı faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'i (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) alacakları.

10- Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıklarının (YİKOB) Alacakları

Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıklarının vadesi 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan ve 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen asli ve fer'i amme alacakları,

11- İşletme Kayıtlarının Düzeltilmesi

İşletmede mevcut olduğu halde kayıtlarda yer almayan veya kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan emtia, makine, teçhizat, demirbaşlar ile kasa mevcudu ve ortaklardan alacakların beyanı.

B- Kanun Teklifi İle Vergi Alacaklarına İlişkin Yapılan Düzenlemeler

Kanun teklifi ile vergi alacaklarına ilişkin aşağıdaki konularda düzenleme yapıldığı görülmektedir.

- 1- Kesinleşmiş Alacaklar (Md. 2)
- 2- Kesinleşmemiş veya Dava Safhasında Bulunan Alacaklar (Md. 3)
- 3- İnceleme ve Tarhiyat Safhasında Bulunan İşlemler (Md. 4)
- 4- Matrah ve Vergi Artırımı (Md. 5)
- 5- İşletme Kayıtlarının Düzeltilmesi (Md. 6)
- 6- Taşınmazlar ve Amortisman Tabi Diğer İktisadi Kıymetlerde Yeniden Değerleme (Md. 11)

1- Kesinleşmiş Vergi Alacakları

a) Kapsam ve İçerik

Kanun teklifinin 2 nci maddesi ile Hazine ve Maliye Bakanlığına, il özel idarelerine ve belediyelere bağlı tahsil dairelerince takip edilen kesinleşmiş amme alacakları ile belediyelerin ve büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerinin kesinleşmiş bazı alacaklarının yapılandırılmasına ilişkin düzenlemeler yapılmıştır.

Buna göre Maliye Bakanlığına, il özel idarelerine, belediyelere, büyükşehir belediyelerine, büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerine bağlı tahsil dairelerine olan ve bir önceki bölümde belirtildiği üzere Kanun kapsamına giren alacakları

yapılandırmak isteyen borçluların 31 Ağustos 2021 tarihine (bu tarih dahil) kadar borçlu buldukları tahsil dairelerine yazılı olarak başvurmaları halinde aşağıda açıklandığı üzere vergi cezaları tamamen veya kısmen silinirken ödenecek borç tutarları 36 aya varan vadelerle (iki ayda bir ödemeli 18 taksite kadar) taksitlendirilmektedir.

Başvuruda bulunan mükelleflerin ödeyecekleri tutarlar ile silinecek tutarlar aşağıdaki tabloda özetlenmiştir.

Ödenecek Tutar	Silinecek Tutar
Vergi aslının tamamı ile vergi aslına bağlı gecikme faizi, gecikme zammı yerine Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar	Vergi aslına bağlı olarak kesilen cezaların (vergi ziyayı cezası) tamamı ile vergi ve cezalara bağlı gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamı
Vergi aslına bağlı olmayan cezaların (usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları) %50'si	Vergi aslına bağlı olmayan cezaların (usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezası) %50'si
İştirak nedeniyle kesilen vergi cezalarının %50'si	İştirak nedeniyle kesilen vergi cezalarının diğer %50'si

b) Başvuru ve Ödeme Şekli

Kanun hükümlerinden yararlanarak kesinleşmiş vergi borçlarını taksitlendirmek için 31 Ağustos 2021 tarihine kadar ilgili idareye başvuruda bulunmak gerekmektedir.

Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı vergi dairelerine olan borçları için Kanun hükümlerinden yararlanmak isteyen borçlular, bağlı buldukları vergi dairesine doğrudan başvurabilecekleri gibi posta yoluyla veya Gelir İdaresi Başkanlığının internet adresi (www.gib.gov.tr) üzerinden başvuruda bulunabilmektedir.

Söz konusu süre içerisinde yapılandırma için başvuran mükellefler yapılandırılan borcu peşin olarak ödeyebilecekleri gibi ikişer aylık dönemler halinde aşağıda yer alan taksit seçenekleri ile de ödeyebileceklerdir.

Taksit Sayısı	Katsayı
6 Taksit	1,09
9 Taksit	1,135
12 Taksit	1,18
18 Taksit	1,27

Taksitle ödemenin tercih edilmesi halinde vergi borçlarına ilişkin ilk taksitler 30/9/2021 kadar ödenecektir.

Yapılandırılan borcun peşin ödenmesi (ilk taksit veya ilk iki taksit ödeme süresi içerisinde ödenmesi) halinde aşağıda belirtilen indirimlerden yararlanmak mümkün olacaktır.

Hesaplanan Tutarın Tamamının	
İlk Taksit Ödeme Süresi İçinde Ödenmesi	İlk İki Taksit Ödeme Süresi İçinde Ödenmesi
Katsayı uygulanmaz.	Katsayı uygulanmaz.
Fer'i alacaklar yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarların %90'ının tahsilinden vazgeçilir.	Fer'i alacaklar yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarların %50'sinin tahsilinden vazgeçilir.
Kanunun 1/b ve 1/g-1 maddesindeki idari para cezaları için %25 indirim yapılır.	Kanunun 1/b ve 1/g-1 maddesindeki idari para cezaları için %12,5 indirim yapılır.
Yapılandırılan alacağın fer'i alacaktan ibaret olması halinde fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutardan %50 indirim yapılır.	Yapılandırılan alacağın fer'i alacaktan ibaret olması halinde fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutardan %25 indirim yapılır.

c) Yapılandırmanın Bozulması

- 1- İlk iki taksitin herhangi biri süresinde ödenmezse veya,
- 2- İlk iki taksit süresinde ödenmekle birlikte kalan taksitlerden bir takvim yılında ikiden fazla taksitin süresinde ödenmez veya eksik ödenirse,

İlk iki taksit süresinde ödenmekle birlikte kalan taksitlerden bir takvim yılında iki veya daha az taksitin süresinde ödenmemesi halinde, ödenmeyen veya eksik ödenen taksit tutarlarının son taksiti izleyen ayın sonuna kadar gecikilen her ay ve kesri için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi şartıyla Kanun hükümlerinden yararlanılabilecektir.

Ödeme şartlarının ihlal edilmesi nedeniyle yapılandırmanın bozulmuş olması halinde borçlular, yapılandırmanın bozulduğu tarihe kadar ödemiş oldukları tutarlar kadar Kanun hükümlerinden yararlanacaklardır.

2- Kesinleşmemiş veya Dava Safhasında Bulunan Alacaklar

a) Kapsam ve İçerik

Kanunun yayımlandığı tarih itibariyle kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan alacakları üç grupta incelemek mümkündür.

i- Kanunun yayım tarihi itibariyle ilk derece yargı mercileri nezdinde dava açılmış ya da dava açma süresi henüz geçmemiş olan ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatları

ii- Kanunun yayımı tarihi itibariyle ilgisine göre istinaf veya temyiz süreleri geçmemiş ya da istinaf/itiraz veya temyiz yoluna başvurulmuş ya da karar düzeltme talep süresi geçmemiş veya karar düzeltme yoluna başvurulmuş olan ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatları

iii- Kanunun yayımı tarihi itibariyle uzlaşma hükümlerinden yararlanılmak üzere başvuruda bulunulmuş, uzlaşma günü verilmemiş veya uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma sağlanamamış ancak dava açma süresi geçmemiş alacaklar

i- Kanunun yayım tarihi itibariyle ilk derece yargı mercileri nezdinde dava açılmış ya da dava açma süresi henüz geçmemiş olan ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatları

Ödenecek Tutar	Tahsilinden Vazgeçilecek Tutar
Vergilerin %50'si ile bu tutara ilişkin faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar	Vergilerin %50'si + Vergi aslına bağlı cezalar (vergi ziyai cezası) + gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacaklar
Asla bağlı olmaksızın kesilen vergi cezalarının (usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının) %25'i	Asla bağlı olmaksızın kesilen vergi cezalarının (usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının) %75'i
İştirak nedeniyle kesilmiş vergi cezalarının %25'i	İştirak nedeniyle kesilmiş vergi cezalarının %75'i

ii- **Kanunun yayımı tarihi itibariyle ilgisine göre istinaf veya temyiz süreleri geçmemiş ya da istinaf/itiraz veya temyiz yoluna başvurulmuş ya da karar düzeltme talep süresi geçmemiş veya karar düzeltme yoluna başvurulmuş olan ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatları**

1) Kanunun yayımı tarihinden önce verilmiş olan son kararın terkin olması halinde;

Ödenecek Tutar	Tahsilinden Vazgeçilecek Tutar
Vergilerin %10'u ile bu tutara ilişkin faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar	Vergilerin %90'ı + Vergi aslına bağlı cezalar (vergi ziyai cezası) + gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacaklar
Asla bağlı olmaksızın kesilen vergi cezalarının (usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının) %10'u	Asla bağlı olmaksızın kesilen vergi cezalarının (usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının) %90'ı
İştirak nedeniyle kesilmiş vergi cezalarının %10'u	İştirak nedeniyle kesilmiş vergi cezalarının %90'ı

2) Kanunun yayımı tarihinden önce verilmiş olan son kararın tasdik veya tadilen tasdik olması halinde;

Ödenecek Tutar	Tahsilinden Vazgeçilecek Tutar
Tasdik edilen vergilerin tamamı/terkin edilen vergilerin %10'u ile bu tutarlara ilişkin faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar	Terkin edilen vergilerin %90'ı + Vergi aslına bağlı cezalar (vergi ziyai cezası) + gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacaklar
Asla bağlı olmaksızın kesilen vergi cezalarının (usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının) terkin edilen tutarının %10'u/Tasdik edilen tutarının %50'si	Asla bağlı olmaksızın kesilen vergi cezalarının (usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının) terkin edilen tutarının %90'ı/Tasdik edilen tutarının %50'si
İştirak nedeniyle kesilmiş vergi cezalarının terkin edilen tutarının %10'u/Tasdik edilen tutarının %50'si	İştirak nedeniyle kesilmiş vergi cezalarının terkin edilen tutarının %90'ı/Tasdik edilen tutarının %50'si

3) Kanunun yayımı tarihinden önce verilmiş olan son kararın bozma kararı olması halinde;

Ödenecek Tutar	Tahsilinden Vazgeçilecek Tutar
Vergilerin %50'si ile bu tutara ilişkin faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar	Vergilerin %50'si + Vergi aslına bağlı cezalar (vergi ziyat cezası) + gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacaklar
Asla bağlı olmaksızın kesilen vergi cezalarının (usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının) %25'i	Asla bağlı olmaksızın kesilen vergi cezalarının (usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının) %75'i
İştirak nedeniyle kesilmiş vergi cezalarının %25'i	İştirak nedeniyle kesilmiş vergi cezalarının %75'i

4) Kanunun yayımı tarihinden önce verilmiş olan son kararın kısmen onama kısmen bozma olması halinde onanan kısım için yukarıda (2) başlığında belirtilen tutarlar, bozulan kısım içinse (3) başlığında belirtilen tutarlar ödenecektir.

iii- Kanunun yayımı tarihi itibarıyla tarhiyat sonrası uzlaşma hükümlerinden yararlanılmak üzere başvuruda bulunulmuş, uzlaşma günü verilmemiş veya uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma sağlanamamış ancak dava açma süresi geçmemiş alacaklar

Ödenecek Tutar	Tahsilinden Vazgeçilecek Tutar
Vergilerin %50'si ile bu tutara ilişkin faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar	Vergilerin %50'si + Vergi aslına bağlı cezalar + gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacaklar
Asla bağlı olmaksızın kesilen vergi cezalarının (usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının) %25'i	Asla bağlı olmaksızın kesilen vergi cezalarının %75'i
İştirak nedeniyle kesilmiş vergi cezalarının %25'i	İştirak nedeniyle kesilmiş vergi cezalarının %75'i

Kanunun yayımı tarihi itibarıyla, tarhiyat öncesi uzlaşma hükümlerine göre uzlaşma talebinde bulunulmuş, ancak tarhiyat öncesi uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma sağlanamamış olmakla birlikte vergi ve ceza ihbarnameleri mükellefe tebliğ edilmemiş alacaklar bu kapsamda değildir. Bu durumdaki alacaklar Kanunun 4 üncü maddesi kapsamında "inceleme ve tarhiyat safhasında bulunan işlemlere" ilişkin hükümlere tabidir.

b) Başvuru Koşulları ve İhtilafla İlgili Hususlar

Bu maddeye ilişkin ödenecek alacakların tespitinde esas alınacak olan en son karar, tarhiyata/tahakkuka/idari yaptırım kararına ilişkin ihbarname/düzeltilme ihbarnamesine yönelik verilen ve Kanunun yayım tarihinden (bu tarih dahil) önce taraflardan birine tebliğ edilmiş olan karardır.

Madde hükmünden yararlanılmak istenmesi halinde davadan vazgeçme dilekçeleri ilgili tahsil dairesine verilir ve bu dilekçelerin tahsil dairelerine verildiği tarih, ilgili yargı merciine verildiği tarih sayılarak dilekçeler ilgili yargı merciine gönderilir.

Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan ve açtıkları davalardan vazgeçen borçluların bu ihtilaflarıyla ilgili olarak karar tarihine bakılmaksızın bu Kanunun yayımı tarihinden sonra tebliğ edilen kararlar uyarınca işlem yapılmaz.

Kanun hükümlerinden yararlanılmak üzere vazgeçilen davalarda verilen kararlar ile hükmedilen yargılama gideri, avukatlık ücreti ve fer'ileri talep edilmez ve bu alacaklar için icra takibi yapılamaz. Vazgeçme tarihinden önce ödenmiş olan yargılama giderleri ve avukatlık ücretleri geri alınmaz.

c) Başvuru Süresi ve Ödeme Şekli

Kanun hükümlerinden yararlanmak için 31 Ağustos 2021 tarihine kadar (bu tarih dahil) ilgili idareye başvuruda bulunmak gerekmektedir.

Söz konusu süre içerisinde yapılandırma için başvuran mükellefler yapılandırılan borcu peşin olarak ödeyebilecekleri gibi ikişer aylık dönemler halinde aşağıda yer alan taksit seçenekleri ile de ödeyebileceklerdir.

Taksit Sayısı	Katsayı
6 Taksit	1,09
9 Taksit	1,135
12 Taksit	1,18
18 Taksit	1,27

Taksitle ödemenin tercih edilmesi halinde ilk taksitler 30/9/2021 tarihine kadar ödenecektir.

Yapılandırılan borcun erken ödenmesi halinde aşağıdaki indirimlerden yararlanmak mümkün olacaktır.

Hesaplanan Tutarın Tamamının	
İlk Taksit Ödeme Süresi İçinde Ödenmesi	İlk İki Taksit Ödeme Süresi İçinde Ödenmesi
Katsayı uygulanmaz.	Katsayı uygulanmaz.
Fer'i alacaklar yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarların %90'ının tahsilinden vazgeçilir.	Fer'i alacaklar yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarların %50'sinin tahsilinden vazgeçilir.
Kanununun 1/b ve 1/g-1 maddesindeki idari para cezaları için %25 indirim yapılır.	Kanununun 1/b ve 1/g-1 maddesindeki idari para cezaları için %12,5 indirim yapılır.
Yapılandırılan alacağın fer'i alacaktan ibaret olması halinde fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutardan %50 indirim yapılır.	Yapılandırılan alacağın fer'i alacaktan ibaret olması halinde fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutardan %25 indirim yapılır.

3- İnceleme ve Tarhiyat Safhasında Bulunan İşlemler

a) Kapsam ve İçerik

Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak, Kanunun yayımı tarihinden önce başlanıldığı hâlde, tamamlanamamış olan vergi incelemeleri ile takdir, tarh ve tahakkuk işlemlerine matrah ve vergi artırımına ilişkin hükümleri saklı kalmak kaydıyla devam edilecektir. Bu işlemlerin tamamlanmasından sonra;

Ödenecek Tutar	Tahsilinden Vazgeçilecek Tutar
Tarh edilen vergilerin %50'si ile bu tutara gecikme faizi yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ile bu tarihten sonra ihbarnamenin tebliği üzerine belirlenen dava açma süresinin bitim tarihine kadar hesaplanacak gecikme faizinin tamamı	Vergi aslının %50'si + vergilere bu Kanunun yayımı tarihine kadar uygulanan gecikme faizi + vergi aslına bağlı cezalar (vergi ziya cezası)

Vergi aslına bağı olmayan cezaların (usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları) %25'i	Vergi aslına bağı olmayan cezaların (usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları) %75'i
İştirak nedeniyle kesilecek vergi ziyayı cezalarının %25'i	İştirak nedeniyle kesilecek vergi ziyayı cezalarının %75'i

Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak Kanunun yayımı tarihinden önce tamamlandığı hâlde, bu tarihte ya da bu tarihten sonra vergi dairesi kayıtlarına intikal eden takdir komisyonu kararları ve vergi inceleme raporları üzerine gerekli tarh ve tebliğ işlemleri yapılacaktır. Yapılan tarhiyat üzerine yukarıdaki tabloda belirtilen şekilde belirlenen tutarın, Kanunda öngörülen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla Kanun hükümlerinden yararlanılacaktır.

Bu madde hükmünden yararlananlar, Vergi Usul Kanununun uzlaşma, tarhiyat öncesi uzlaşma ve vergi cezalarında indirim, 4458 sayılı Kanunun uzlaşma ve 5326 sayılı Kanunun peşin ödeme indirimi hükümlerinden yararlanamazlar.

b) Başvuru ve Ödeme Süresi

Bu madde hükmünden yararlanmak için ihbarnamenin tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içerisinde yazılı başvuruda bulunarak, yukarıdaki şekilde hesaplanan tutarları ilk taksiti ihbarnamenin tebliğini izleyen aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler hâlinde altı eşit taksitte ödemek gerekmektedir.

Ancak, 31/8/2021 tarihine kadar tebliğ edilen ihbarnameler için bu madde hükmünden yararlanmak isteyen mükelleflerin anılan bu süre içerisinde, başvuru süresi otuz günden az kalmış ise otuz gün içinde başvuruda bulunmaları ve madde kapsamında ödenecek tutarların ilk taksitini 30/9/2021 tarihinden başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde 6 eşit taksitte ödemeleri şartıyla maddeden yararlanmaları mümkün bulunmaktadır.

c) Matrah Artırımında Bulunan Mükellefler İçin Başlanılmış Olan Vergi İnceleme ve Takdir İşlemleri

Matrah artırımında bulunan mükellefler hakkında artırımında bulunulan vergi türleri itibariyle Kanunun yayımı tarihinden önce başlanılmış olan vergi incelemeleri ve takdir işlemlerinin, 2 Ağustos 2021 tarihine kadar (bu tarih dahil) sonuçlandırılmaması hâlinde, bu işlemlere devam edilmeyecektir. Bir başka ifade ile artık bu tarihten sonra tarhiyat yapılması söz konusu olmayacaktır.

Bu süre içerisinde sonuçlandırılan vergi incelemeleri ile ilgili tarhiyat öncesi uzlaşma talepleri dikkate alınmayacaktır.

Ancak;

- Matrah artırımında bulunan mükelleflerin yıllık gelir ve kurumlar vergisine mahsuben daha önce tevkif yoluyla ödemiş oldukları vergilerin iadesi ile ilgili inceleme ve tarhiyat,

- Artırım talebinde bulunulan dönemlerden sonraki dönemlere devreden katma değer vergisi yönünden yapılan incelemeler ve artırım talebinde bulunulan dönemler için ihraç kaydıyla teslimlerden veya iade hakkı doğuran işlemlerden doğan terkin ve iade işlemleri ile ilgili inceleme ve tarhiyat,

yapılabilecektir.

Sonraki dönemlere devreden katma değer vergisi yönünden yapılan incelemelerde artırım talebinde bulunulan dönemler için tarhiyat önerilemez.

4- İşletme Kayıtlarının Düzeltilmesi

İşletme kayıtlarının düzeltilmesini iki ana başlıkta incelemek gerekir.

a) İşletmede mevcut olduğu halde kayıtlarda yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşların düzeltilmesi

i- Kapsam

Kanun teklifinin 6 ncı maddesinin 1 inci fıkrası hükmü ile gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerine (adi, kollektif ve adi komandit şirketler dahil olmak üzere) işletmelerinde mevcut olduğu halde kayıtlarında yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşları kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşunca tespit edilecek rayiç bedel üzerinden yasal kayıtlarına intikal ettirmek suretiyle, kayıtlarını fiili duruma uygun hale getirme imkanı sağlanmıştır.

Bu durumda uygulama aşağıdaki tabloda özetlenmiştir.

	Emtia	Demirbaş, Makine ve Teçhizat
Kayda Alınacak Değeri	Rayiç bedel	Rayiç bedel
Sorumlu Sıfatıyla Ödenecek KDV	Tabi olduğu KDV oranının yarısı	Tabi olduğu KDV oranının yarısı
Ödenen KDV'nin İndirimi	Hesaplanan KDV'den indirilir	Hesaplanan KDV'den indirilmez
Amortisman/Maliyet Kaydı	Maliyet kaydedilir. Satıştan zarar doğması halinde zarar kabul edilmez.	Makine, teçhizat ve demirbaşlar envantere kaydedilir ve amortisman ayrılmaz. Bunlar defterlere kaydı sırasında ayrılan karşılık birikmiş amortisman addolunur. Satıştan zarar doğması halinde zarar kabul edilmez.
Karşılık Hesabı	Emtia için ayrılan karşılık, ortaklara dağıtılması veya işletmenin tasfiye edilmesi halinde sermayenin unsuru sayılır ve vergilendirilmez.	Demirbaşlar ile makine ve teçhizat için ayrılan karşılık ortaklara dağıtılamaz, dağıtılması halinde vergiye tabi tutulur.

Özel tüketim vergisi konusuna giren malları bu kapsamında beyan eden ve alış belgelerini ibraz edemeyen mükelleflerin, bu malların beyan tarihindeki miktarı ve emsal bedeli üzerinden geçerli olan özel tüketim vergisini de beyanname verme süresi içinde ayrı bir beyanname ile beyan ederek aynı süre içinde ödemeleri hâlinde bu mallar bakımından özel tüketim vergisi için vergi cezası kesilmeyecektir.

b) Kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede bulunmayan emtia, kasa mevcudu ve ortaklardan alacakların düzeltilmesi

i- Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar

Kanun teklifinin 6 ncı maddesinin 2 inci fıkrası hükmü ile gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerine (adi, kollektif ve adi komandit şirketler dahil olmak üzere) kayıtlarında yer

aldığı halde işletmelerinde mevcut olmayan emtia, makine, demirbaşlarını, 31/8/2021 tarihine kadar (bu tarih dahil), emtialar bakımından aynı neviden emtilara ilişkin cari yıl kayıtlarına göre tespit edilen gayrisafi kar oranını, makine, teçhizat ve demirbaşlar bakımından kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşlarınca tespit edilecek rayiç bedellerini dikkate alarak fatura düzenlemek ve her türlü vergisel yükümlülüklerini yerine getirmek suretiyle kayıt ve beyanlarına intikal ettirmelerine böylece kayıtlarını fiili duruma uygun hale getirme imkanı tanınmıştır.

Bu şekilde işletme kayıtlarından çıkarılan kıymetler için malın tabi olduğu oranda KDV hesaplanarak vergi dairesine ödenecektir. Bu hükme göre ödenmesi gereken KDV, ilk taksiti beyanname verme süresi içinde, izleyen taksitler beyanname verme süresini takip eden ikinci ve dördüncü ayda olmak üzere üç eşit taksitte ödenecektir.

ii- Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan kasa mevcudu ve ortaklardan alacaklar

Kanun teklifinin 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrası ile bilanço esasına göre defter tutan kurumlar vergisi mükelleflerine, 31/12/2020 tarihi itibari ile düzenledikleri bilançolarında görülmekle birlikte işletmelerinde bulunmayan kasa mevcutları ve işletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla (ödünç verme ve benzeri nedenlerle ortaya çıkan) ortaklarından alacaklı bulunduğu tutarlar ile ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki net alacak tutarları ile bunlarla ilgili diğer hesaplarda yer alan işlemlerini 31/8/2021 tarihine kadar (bu tarih dahil) vergi dairelerine beyan etmek suretiyle kayıtlarını düzeltmeleri ve böylece kayıtlarını fiili duruma getirmeleri imkanı tanınmıştır.

Bu şekilde beyan edilen tutarlar üzerinden %5 oranında hesaplanan vergi, beyanname verme süresi içinde ödenir.

Bu kapsamda ödenen vergiler, gelir veya kurumlar vergisinden mahsup edilmez; beyan edilen tutarlar ve ödenen vergiler, kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak kabul edilmez. Söz konusu hüküm uyarınca beyan edilen tutarlar nedeniyle ilave bir tarhiyat yapılmaz. Bu fıkra kapsamında beyanda bulunan kurumlar vergisi mükelleflerinin bu beyanları nedeniyle 2021 yılı geçici vergi beyannamelerinde düzeltme gerektiği takdirde, düzeltme işlemleri yukarıda belirtilen beyanname verme süresi içinde yapılır ve düzeltme işlemleri nedeniyle herhangi bir ceza veya faiz aranmaz.

5- Matrah ve Vergi Artırımı

Kanun teklifinin 5 inci maddesinde matrah ve vergi artırımı düzenlenmiştir.

Kanun teklifine göre matrah ve vergi artırımı daha önceki af düzenlemelerinde olduğu gibi; **2016, 2017, 2018, 2019 ve 2020** yıllarına ilişkin olarak gelir ve kurumlar vergisi ile katma değer vergisi ve bazı gelir ve kurumlar vergisi stopajları için yapılabilecektir.

Matrah ve vergi artırımında bulunmak isteyenler başvurularını **31 Ağustos 2021** tarihine (bu tarih dahil) kadar yapmak zorundadırlar.

Matrah/vergi artırımı üzerine hesaplanan vergilerin ilk taksitleri 30/9/2021 tarihinden başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde azami 6 eşit taksitte ödenmesi gerekmektedir. İlk defa bu kanun teklifinde matrah ve vergi artırımı sonucunda tahakkuk eden vergilerin tamamının ilk taksit ödeme süresi içerisinde peşin olarak ödenmesi halinde, bu vergilerden katsayı uygulanmaksızın %10 indirim yapılacağı düzenlenmiştir.

Matrah/vergi artırımı yapılan yıllar için inceleme ve tarhiyat yapılmaması, bu artırım dolayısıyla hesaplanan vergilerin Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi şartına bağlanmıştır. Bu vergilerin Kanunda belirtilen şekilde ödenmemesi halinde 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre gecikme zammıyla birlikte takip ve tahsiline devam olunacak, ayrıca matrah artırımı hükümlerinden yararlanılamayacaktır.

Önceki af düzenlemelerinden farklı olarak en güncel yıla ilişkin matrah artırımında oranların genelde daha yüksek belirlendiği görülmektedir. Ayrıca, gelir ve kurumlar vergisinde asgari matrah artırım tutarlarında önceki düzenlemelere nazaran ciddi bir artış yapıldığı göze çarpmaktadır. Matrah ve vergi artırımına ilişkin detaylar aşağıda vergi türleri itibariyle sunulmuştur.

a) Kurumlar Vergisi Matrah Artırımı

Kurumlar vergisi mükelleflerince yapılacak matrah artırımına ilişkin detaylar aşağıdaki tabloda özetlenmiştir.

Kurumlar Vergisi Matrah Artırımı Oranları, Vergi Oranları ve Asgari Artırım Tutarı

Yıl	Matrah Artırım Oranı	Asgari Artırım Tutarı	Normal Vergi Oranı	(*) İndirimli Oran
2016	30%	94.000 TL	20%	15%
2017	30%	99.600 TL	20%	15%
2018	25%	105.800 TL	20%	15%
2019	20%	112.400 TL	20%	15%
2020	20%	127.500 TL	20%	15%

* Artırılan matrahlar %20 oranında vergilendirilecektir. Ancak, gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin artırımda bulunmak istedikleri yıla ait yıllık beyannamelerini kanuni sürelerinde vermiş, bu vergi türlerinden tahakkuk eden vergilerini süresinde ödemiş ve bu vergi türleri için Kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinden yararlanmamış olmaları şartıyla artırılan matrahlar üzerinden %15 oranında vergi alınacaktır.

b) Gelir Vergisi Matrah Artırımı

Kurumlar vergisi mükelleflerince yapılacak matrah artırımına ilişkin detaylar aşağıdaki tabloda özetlenmiştir.

Gelir Vergisi Matrah Artırımı Oranları, Vergi Oranları ve Asgari Artırım Tutarı

Yıl	Matrah Artırım Oranı	Asgari Artırım Tutarı (İşletme Hesabı Esasına Göre Defter Tutanlar)	Asgari Artırım Tutarı (Bilanço Esasına Göre Defter Tutanlar ile Serbest Meslek Erbabı)	Normal Vergi Oranı	(*) İndirimli Oran
2016	30%	31.900 TL	47.000 TL	20%	15%
2017	30%	33.200 TL	49.800 TL	20%	15%
2018	25%	35.250 TL	52.900 TL	20%	15%
2019	20%	37.500 TL	56.200 TL	20%	15%
2020	20%	42.500 TL	63.700 TL	20%	15%

* Artırılan matrahlar %20 oranında vergilendirilecektir. Ancak, gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin artırımda bulunmak istedikleri yıla ait yıllık beyannamelerini kanuni sürelerinde vermiş, bu vergi türlerinden tahakkuk eden vergilerini süresinde ödemiş ve bu vergi türleri için Kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinden yararlanmamış olmaları şartıyla artırılan matrahlar üzerinden %15 oranında vergi alınacaktır.

Geliri sadece basit usulde tespit edilen ticari kazançtan oluşan mükellefler için vergilendirmeye esas alınacak asgari matrah, bilanço esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenmiş tutarların ilgili yıllar itibariyle 1/10'undan; geliri sadece gayrimenkul sermaye iradından oluşanlar için 1/5'inden, geliri bunlar dışında kalan gelir vergisi mükellefleri içinse işletme hesabı esasına göre belirlenmiş tutardan az olamaz.

c) Katma Değer Vergisi Artırımı

i) Artırıma İlişkin Yılda Verilmesi Gereken 1 No.lu KDV Beyannamelerinin Tamamını Vermiş Olan Mükellefler

Katma değer vergisi mükelleflerinin her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri 1 No.lu KDV beyannamelerinde (ihtirazi kayıtlı verilenler dahil) yer alan hesaplanan katma değer vergisinin yıllık toplamı üzerinden aşağıda belirtilen oranlarda katma değer vergisini artırmaları ve artırılan tutarlar üzerinden hesaplanan vergiyi Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödemeleri halinde ilgili dönemlere ilişkin katma değer vergisi incelemesi ve tarhiyatı yapılmayacaktır.

Yıl	Artırım Oranı (Hesaplanan KDV Üzerinden)
2016	%3
2017	%3
2018	%2,5
2019	%2
2020	%2

Mükellefler tarafından ilgili yılda düzeltme beyannamesi verilmiş ve düzeltme işlemlerinin Kanunun yayımlandığı tarihe kadar sonuçlandırılmış olması hali de dahil olmak üzere, ikmalen, resen veya idarece yapılan tarhiyatlar üzerine Kanunun yayımlandığı tarihten önce yapılıp kesinleşen tarhiyatlar, ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınacaktır.

Öte yandan Katma Değer Vergisi Kanununun 11/1-c ve geçici 17 nci maddeleri uyarınca tecil-terkin uygulaması kapsamında teslimleri bulunan mükelleflerde tecil edilen vergiler, ilgili dönem beyannamesinde yer alan “Hesaplanan Katma Değer Vergisi” satırındaki tutardan düşülecek ve yıllık toplama dahil edilmeyecektir.

“Tecil edilen vergiler” ifadesinden kasıt, 1 No.lu KDV beyannamesinin “İhraç Kayıtlı Teslimler” bölümünde yer alan “Tecil Edilebilir KDV” satırındaki tutardır.

Mükelleflerin artırıma esas alınan ilgili yılların vergilendirme dönemlerinin tamamı için artırımda bulunmaları gerekmektedir.

Özel hesap dönemine tabi mükellefler KDV artırımına ilişkin hesaplamayı takvim yılı bazında yapacaklardır.

ii) Artırıma İlişkin Yılda Verilmesi Gereken 1 No.lu KDV Beyannamelerinin Bir Kısımını veya Tamamını Vermemiş Olan Mükellefler

1) En Az Üç Döneme Ait KDV Beyannamesini Vermiş Olanlar

Verilmiş olan KDV beyannamelerindeki hesaplanan KDV tutarları toplanacak ve beyanname verilen ay sayısına bölünerek ortalama tutar bulunacaktır. Bulunan bu ortalama tutar 12 ile çarpılmak suretiyle 1 yıla iblağ edilerek vergi artırımına esas olacak Yıllık Hesaplanan KDV tutarına ulaşılacaktır. Bu tutar ilgili olduğu yıla göre yukarıda yer alan oranlarla çarpılmak suretiyle ödenecek vergi hesaplanacaktır.

2) Hiç Beyanname Vermemiş veya En Fazla İki Dönemde Beyanname Vermiş Olanlar

Artırım ilgili olduğu yılda hiç beyanname verilmemiş veya en fazla iki döneme ilişkin beyanname verilmiş olması halinde ilgili yıl için gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulmuş olması şartıyla artırılan matrah üzerinden %18 oranında KDV artırımında bulunulacaktır. Bu durumda olan adi ortaklık, kollektif ve adi komandit ortaklıklarda ortakların tamamının gelir veya kurumlar vergisi yönünden matrah artırımında bulunmaları şarttır.

3) 1 No.lu KDV Beyannamelerinde Hesaplanan KDV Bulunmayan veya Hesaplanan KDV Beyanları Sadece Tecil-Terkin Kapsamındaki Teslimlere İlişkin Olanlar

İlgili takvim yılı içindeki işlemlerinin tamamı;

- İstisna kapsamındaki teslim ve hizmetlerden oluşan veya diğer nedenlerle hesaplanan KDV bulunmayan mükellefler ile
- Tecil-terkin uygulaması kapsamındaki teslimlerden oluşan mükellefler

İlgili yıl için gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunmuş olmaları şartıyla artırılan matrah üzerinden %18 oranında KDV artırımında bulunmak suretiyle KDV artırımına ilişkin hükümlerden yararlanabilecektir.

İlgili takvim yılı içinde yukarıda belirtilen durumların yanı sıra vergiye tabi diğer işlemlerin de mevcudiyeti nedeniyle hesaplanan KDV'si çıkan mükelleflerin artırım dolayısıyla ödemeleri gereken KDV tutarı, gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımından %18 oranında hesaplanan KDV'den az olamayacaktır. Bu kapsama giren mükellefler gelir veya kurumlar vergisi için matrah artırımında bulunmamaları halinde KDV artırımını hükmünden de yararlanamayacaklardır.

d) Gelir ve Kurumlar Vergisi Stopaj Artırımı

Mükellefler Kanuna göre gelir ve kurumlar vergisi stopaj artırımında bulunarak belirlenen süre ve şekilde ödemelerini yaptıkları takdirde kendiler nezdinde söz konusu vergiyi ödemeyi kabul ettikleri yıllara ait vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak artırıma konu ödemeler nedeniyle gelir veya kurumlar vergisi stopaj incelemesi ve tarhiyatı yapılamayacaktır.

Artırım kapsamına stopaja tabi aşağıdaki ödemelere ilişkin beyanlar girmekte olup, bunlar dışındaki stopaja konu ödemeler konusunda idarenin inceleme ve tarhiyat yetkisi devam etmektedir.

- Hizmet erbabına ödenen ücretler
- Serbest meslek erbabına yapılan ödemeler
- Kira ödemeleri
- Yıllara sari inşaat ve onarma işlerine ilişkin ödemeler
- Çiftçilere yapılan ödemeler
- Vergiden muaf esnafa yapılan ödemeler

i) Ücret Ödemelerinde Vergi Artırımı

Hizmet erbabına ödenen ücretlerden her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verilen (ihtirazi kayıtlarla verilenler dâhil) muhtasar beyannamelerinde yer alan **ücret ödemelerine ilişkin gayrisafi tutarların yıllık toplamı üzerinden** yıllar itibariyle aşağıdaki oranlarda hesaplanacak gelir vergisini artırım olarak ödeyeceklerdir.

Yıl	Hesaplanacak Vergi
2016	%6
2017	%5
2018	%4
2019	%3
2020	%2

Artırımında bulunulan yıl içinde yer alan vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak;

a) Verilmesi gereken muhtasar beyannamelerden, en az bir döneme ilişkin beyanname verilmiş olması hâlinde, beyan edilmiş ücret ödemelerine ilişkin gayrisafi tutar ortalaması alınmak suretiyle bir yıla iblağ edilerek, artırıma esas olmak üzere yıllık ücretler üzerinden gelir (stopaj) vergisi matrahı bulunacak ve bu tutar üzerinden gelir vergisi hesaplanacaktır.

b) Hiç beyanname verilmemiş olması hâlinde, her ay için hesaplanacak asgari gelir (stopaj) vergisine esas olmak üzere en az;

1) ilgili yılda verilmiş olan aylık prim ve hizmet belgelerinde bildirilen ortalama işçi sayısı kadar işçi,

2) ilgili yılda aylık prim ve hizmet belgesinin hiç verilmemiş olması hâlinde, bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar verilmiş olmak şartıyla izleyen vergilendirme dönemlerinde verilen ilk aylık prim ve hizmet belgesindeki işçi sayısı kadar işçi,

3) Kanunun yayımlandığı tarihe kadar aylık prim ve hizmet belgesinin hiç verilmemiş olması hâlinde en az iki işçi,

çalıştırıldığı kabul edilmek ve ilgili yılın son vergilendirme döneminde geçerli olan asgari ücretin brüt tutarı esas alınarak hesaplanan gelir (stopaj) vergisi matrahı üzerinden a gelir vergisini ödemek suretiyle bu fıkradan yararlanılabilecektir.

ii) Serbest Meslek Erbabına Yapılan Ödemeler ve Kira Ödemelerinde Vergi Artırımı

İlgili yıl içinde verilen (ihtirazi kayıtlarla verilenler dâhil) muhtasar beyannamelerde yer alan söz konusu ödemelerine ilişkin gayrisafi tutarların yıllık toplamı üzerinden ayrı ayrı olmak üzere yıllar itibariyle aşağıdaki oranlarda vergi artırımını yapılacaktır. İlgili yıl içinde verilen muhtasar beyannamelerde beyan edilen tutarlar bir yıla iblağ edilmeyecektir.

Yıl	Hesaplanacak Vergi
2016	%6
2017	%5
2018	%4
2019	%3
2020	%2

İlgili yıllarda hiç muhtasar beyanname verilmemiş olması veya muhtasar beyanname verilmekle birlikte bu türden ödemelerin beyannamede bulunmaması hâlinde;

1) Serbest meslek ödemeleri için, ilgili yıllar için bilanço esasına göre defter tutan gelir vergisi mükellefler için belirlenmiş asgari gelir vergisi matrah tutarının %50'si esas alınarak belirlenen gelir (stopaj) vergisi matrahı üzerinden %15 oranında hesaplanan vergiyi,

2) Kira ödemeleri için, ilgili yıllar için beyana tabi geliri sadece gayrimenkul sermaye iradından oluşan gelir vergisi mükellefleri için belirlenen asgari gelir vergisi matrah tutarı esas alınarak belirlenen gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisi matrahı üzerinden %15 oranında hesaplanan vergiyi,

ödemek suretiyle vergi artırımından yararlanılabilecektir.

iii) Yıllara Sari İnşaat ve Onarma İşlerine İlişkin Ödemelerde Vergi Artırımı

Yıllara sari inşaat ve onarma işlerine ilişkin yapılan ödemelerde (tam ve dar mükellef kurumlara yapılanlar dahil) üzerinden ayrı ayrı olmak üzere 2016-2020 yılları için her bir yıl itibariyle %1 oranında hesaplanan vergi artırımını yapılabilecektir.

İlgili yıllarda hiç muhtasar beyanname verilmemiş olması veya muhtasar beyanname verilmekle birlikte bu ödeme türünün beyannamede bulunmaması hâlinde ilgili yıllar için

bilanço esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenmiş asgari gelir vergisi matrah tutarı esas alınarak belirlenen gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisi matrahı üzerinden %3 oranında hesaplanacak verginin ödenmesi suretiyle artırımdan yararlanılabilecektir.

iv) Çiftçilere ve Vergiden Muaf Esnafa Yapılan Ödemelerde Vergi Artırımı

Çiftçilere ve vergiden muaf esnafa yapılan ödemelerden vergi tevkifatı yapmaya mecbur olanlar muhtasar beyannamelerinde beyan edilen tutarlar üzerinden ilgili yıllarda geçerli olan tevkifat oranının %25'i oranında hesaplanacak vergiyi ödemek suretiyle vergi artırımından yararlanmaları mümkün bulunmaktadır.

İlgili yıllarda hiç muhtasar beyanname verilmemiş olması veya muhtasar beyanname verilmekle birlikte bu türden ödemelerin beyannamede bulunmaması hâlinde ilgili yıllar için bilanço esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenmiş asgari gelir vergisi matrah tutarı esas alınarak belirlenen gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisi matrahı üzerinden,

- Çiftçilere yapılan ödemeler için %2,
- Vergiden muaf esnafa yapılan ödemeler için %5 oranında hesaplanacak verginin

ödenmesi suretiyle artırımdan yararlanılabilecektir.

e) Matrah Artırımı İle İlgili Önemli Konular

i) Matrah artırımında bulunulan yıllar için artırım üzerinden hesaplanan vergilerin Kanunda öngörülen süre ve şekillerde ödenmesi şartıyla daha sonra vergi incelemesi ve tarhiyat yapılamayacaktır.

ii) Gelir veya kurumlar vergisi artırımında bulunulan yıllara ait zararların %50'si 2021 ve izleyen yıllar karlarından mahsup edilemeyecektir.

iii) Matrah artırımında bulunan kurumlar vergisi mükelleflerinin eğer varsa Gelir Vergisi Kanununun Geçici 61 inci maddesi kapsamında yatırım indirimine ilişkin gelir vergisi stopajı artırımında da bulunması gerekmektedir.

iv) Kurumlar vergisi mükelleflerinin Gelir Vergisi Kanununun Geçici 61 inci maddesinde yer alan yatırım indirimine ilişkin gelir vergisi stopajına tabi kazanç ve iratlarını muhtasar beyanname ile beyan etmemiş olmaları halinde, kurumlar vergisi bakımından vergi

incelemesi ve tarhiyata muhatap olmamaları için bu kazanç ve iratlara ait tevkifat matrahlarını 31/8/2021 tarihine kadar (bu tarih dahil) kurumlar vergisi mükellefleri için belirlenen asgari matrahın %50'sinden az olmamak üzere beyan etmeleri gerekmektedir. Bu şekilde artırılan matrahlar üzerinden %15 oranında vergi hesaplanacaktır.

v) Artırılan matrahlar üzerinden ödenen vergiler kanunen kabul edilmeyen gider niteliğindedir.

vi) Matrah artırımını için verilen beyannamelerden damga vergisi alınmayacaktır.

vii) Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin daha önce tevkif yoluyla ödemiş oldukları vergiler, artırılan matrahlar üzerinden hesaplanan vergilerden mahsup edilmeyecektir.

viii) İstisna ve indirimler nedeniyle gelecek yıllarda matrahtan indirim konusu yapılabilecek tutarlar ile geçmiş yıl zararları artırılan matrahlardan indirilmeyecektir.

ix) İşe başlama ve işi bırakma gibi nedenlerle kıst dönemde faaliyette bulunmuş mükellefler hakkında ilgili yıllar için belirlenen asgari matrahlar, faaliyette bulunulan ay sayısı (ay kesirleri tam ay olarak) dikkate alınarak hesaplanacaktır.

x) Matrah artırımında bulunulan vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak Kanunun yayımı tarihinden önce yapıлып kesinleşen tarhiyatlar, ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınacaktır.

xi) Matrah veya vergi artırımında bulunulması, Kanunun yayımı tarihinden önce başlamış olan vergi incelemeleri ile takdir işlemlerine engel teşkil etmeyecektir. Ancak, artırımda bulunan mükellefler hakkında başlanılan vergi incelemeleri ve takdir işlemlerinin, (KDV ve diğer vergi iade incelemeleri hariç) 2/8/2021 tarihine kadar (bu tarih dahil) sonuçlandırılmaması halinde, işlemlere devam edilmeyecektir.

İnceleme veya takdir işlemlerinin sonuçlandırılmasından maksat, inceleme raporları ve takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettirilmesidir.

6- Taşınmazlar ve Amortismanına Tabi Diğer İktisadi Kıymetlerde Yeniden Değerleme

Kanun teklifinin 11 inci maddesi ile tam mükellefiyete tabi ve bilanço esasına göre defter tutan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerine (finans ve bankacılık sektöründe faaliyet gösterenler, sigorta ve reasürans şirketleri, emeklilik şirketleri ve emeklilik yatırım fonları, münhasıran sürekli olarak işlenmiş altın, gümüş alım-satımı ve imali ile işgal eden mükellefler ile bu Kanunun 215 inci maddesi uyarınca kendilerine kayıtlarını Türk para birimi dışında başka bir para birimiyle tutmalarına izin verilenler hariç) söz konusu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla aktiflerine kayıtlı bulunan taşınmazlar ile amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetlerini (sat-kirala-geri al işlemine veya kira sertifikası ihracına konu edilen taşınmaz ve iktisadi kıymetler hariç) yeniden değerlendirme imkanı tanınmaktadır.

İlgili aktif kıymetler ile bunların birikmiş amortismanları yeniden değerlemeye tabi tutulacaktır. Yeniden değerlendirme neticesinde taşınmazlar ile diğer amortismanına tabi iktisadi kıymetlerin değerinde meydana gelecek değer artışı (yeniden değerlemeye tabi tutulan varlıkların her birine isabet eden değer artışları ayrıntılı olarak gösterilecek şekilde) bilançonun pasifinde özel bir fon hesabında gösterilecektir. Değer artışı, ilgili varlıkların yeniden değerlendirme sonrası ve yeniden değerlendirme öncesi net bilanço aktif değerleri arasındaki farktır. Net bilanço aktif değeri, taşınmazların bilançonun aktifinde yazılı değerlerinden, pasifte yazılı amortismanların tenzili suretiyle bulunan değeri ifade etmektedir.

Madde kapsamında yeniden değerlendirme işlemi 31/12/2021 tarihine kadar yapılabilecektir. yeniden değerlendirme sonrası pasifte özel bir fon hesabında gösterilen değer artışı tutarı üzerinden %2 oranında hesaplanan vergi, yeniden değerlendirme işleminin yapıldığı tarihi izleyen ayın sonuna kadar bir beyanname ile gelir veya kurumlar vergisi yönünden bağlı olunan vergi dairesine beyan edilir ve ilk taksiti beyanname verme süresi içinde, izleyen taksitler beyanname verme süresini takip eden ikinci ve dördüncü ayda olmak üzere üç eşit taksitte ödenir.

Yeniden değerlendirme oranının belirlenmesine ilişkin hesaplamada;

a) Kanun teklifinin 11 inci maddesinin yürürlüğe girdiği tarihten bir önceki aya ilişkin Yİ-ÜFE değeri,

b) Vergi Usul Kanununun Geçici 31 inci maddesi kapsamında daha önce yeniden değerlemeye tabi tutulan taşınmazlar için yapılacak değerlemede ise, Kanun teklifinin 11 inci maddesinin yürürlüğe girdiği tarihten bir önceki aya ilişkin Yİ-ÜFE değerinin, 2018 yılı Mayıs ayına ilişkin Yİ-ÜFE değerine bölünmesi ile bulunan oran

dikkate alınacaktır.

Duyurumuz bilgilendirme amaçlı olup belirli bir konu hakkında genel çerçevede bilgi vermek amacını taşıdığından içerikten kaynaklanan veya içeriğe ilişkin ortaya çıkan sonuçlardan dolayı herhangi bir sorumluluk iddiasında bulunulamaz.

Bu duyurumuzda yer verilen bilgiler duyuru tarihi itibarıyla geçerli olup, duyuru tarihinden sonra gerçekleşebilecek yasal değişiklikler, gelişecek uygulamalar ve yargı kararları ileride farklı düzenlemeleri ve değerlendirmeleri gerektirebilmektedir.